

посаду; навчальних програм, дала позитивний результат [3].

Отже, не зважаючи на відсутність чіткої процедури перевірки на добросовісність органів виконавчої влади у Сінгапурі, потрібно наголосити на ефективності реалізованої антикорупційної стратегії країни. Стимулом для органів виконавчої влади, зокрема поліцейських, бути добросовісними, стало забезпечення їх високою заробітною платою, а також додатковими пільгами. Окрім цього, позитивного схвалення заслуговує й ціла низка заходів, спрямованих на профілактику недобросовісності серед поліцейських. Тому ми вважаємо, що досвід Республіки Сінгапур слугував би гарним прикладом для підвищення рівня добросовісності органів виконавчої влади в Україні.

Використані джерела:

1. Микитин В. Механізми зменшення негативного впливу корупції на суспільство в країнах світу. *Актуальні проблеми правознавства*. Випуск 2 (18). 2019 р. С. 61-66.

2. Нонік В. В. Сінгапурська антикорупційна історія: досвід для України. Державне управління: удосконалення та розвиток 2017. № 10. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1509>

3. Joh S T Quah. Preventing Police Corruption in Singapore: The Role of Recruitment, Training and Socialisation. *The Asia Pacific Journal of Public Administration*. Vol. 28, № 1 (June 2006) P. 59-73. URL:

<https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&url=http://www.jonstquah.com/images/Police%2520Corruption%2520Article%2520APJPA.pdf&ved=2ahUKEwiilOymnIz4AhXwpYsKHV0rDaMQFnoECA4QAQ&usg=AOvVaw0T2zy0KpdoA8PfsIcD4xyj>

Чорна А. Г.,

*старший викладач кафедри
кримінального права та кримінології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

СУБ'ЄКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОСОВІСНОСТІ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ

Питання добросовісності серед державних службовців під час виконання їх функцій стоїть достатньо гостро та актуально. Одним із найголовніших вимог перед Україною, що ставив Європейський Союз (ЄС) в контексті «домашнього завдання» з відповідності України вимогам ЄС, була і (залишається такою), є боротьба з корупцією, та як результат її зменшення з масштабів системного явища до несистемного поодинокого (звісно, корупція існує в будь-якій країні світу, головне – це її масштаб і розповсюдження). Наразі ніхто не скасовує такий необхідний для України процес трансформації та реформування з пострадянської країни з багажем корупції у цивілізовану державу західного ліберального зразку, де державні інститути відкриті та

нетерпимі до корупції.

Також варто зауважити, що важливим інструментом боротьби з корупцією, кримінальними правопорушеннями, що пов'язані з нею, виступають правоохоронні органи, які у свою чергу самі мають очищатися від корумпованих осіб. Тематика суб'єктів забезпечення доброчесності, а саме в правоохоронних органах є актуальною та важливою в наш час.

Перед тим, як розглядати проблему суб'єктів, варто розглянути значення доброчесності загалом та зокрема у нормативно-правових актах. Вперше поняття доброчесність згадує філософ Сократ, який зауважував на залежності між особистим щастям людини та її вмінням обирати правильну модель поведінки. У Великому тлумачному словнику сучасної української мови доброчесність розглядається як висока моральна чистота та чесність, доброчесна людина живе чесно і сповідує високі моральні цінності і правила [2, с. 308]. Доброчесність в літературі та філософії розглядається як певний набір цінностей та правил, які людина дотримується у своїй діяльності.

Але в питаннях нормативно-правового визначення доброчесності ситуація є доволі складною і заплутаною. В законодавстві містяться різні терміни та похідні від поняття «доброчесності» («доброчесний», «критерій доброчесності», «перевірка доброчесності», «академічна доброчесність», «декларація доброчесності» тощо). Водночас попри наявність в законодавстві згадок про доброчесність, в ньому не виокремлений єдиний уніфікований підхід до визначення такого поняття. Існує «академічна доброчесність» як «сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень» [6]. Якщо проаналізувати Закон «Про судоустрій і статус суддів» [7] термін «доброчесність» згадується більше 50 разів, але жодного разу там немає визначення такого поняття. В. Бігун зазначає, що «Правила юридичної термінології встановлюють, що за наявності визначення у нормативно-правових актах юридичний термін вважається кодифікованим. Проте, попри наявність терміна «доброчесність» у таких актах, тобто фактичну кодифікованість, його зміст залишається однозначно не визначеним. Не виключено, що сенс(и) інструменту «доброчесності» певна особа, установа чи організація використовуватиме для досягнення власних цілей» [1, с. 28]. В. Серединський вказує, якщо проаналізувати пункт 9 Глави 2 «Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення [5] при перевірці особи на доброчесність дивляться скоріше за відповідністю витрат і майна судді та його сім'ї задекларованим доходам, стилю життя задекларованим доходам тощо [8, с. 140]. В контексті нашого дослідження ми розглядаємо забезпечення доброчесності як запобігання або виявлення корупційної

діяльності державних службовців і використання службових обов'язків для приватних інтересів.

Щодо групування суб'єктів забезпечення доброчесності в правоохоронних органах погоджуємося з класифікацією, що наведена В. Писанцем: блок інституцій, поєднаних функціональним призначенням – боротьба з корупцією (забезпечення доброчесності) складається з чотирьох базових складових: 1) Органи державної влади, які виходячи з їх загальної компетенції є учасниками державної антикорупційної діяльності, окремим елементом якої виступає вимога щодо дотримання доброчесності в системі правоохоронних органів; 2) Система правоохоронних органів; 3) Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції. Наразі в Україні визначено спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції: Прокуратура, НАБУ, НАЗК, Національна поліція; 4) інститути громадянського суспільства (Ради доброчесності та правозахисні організації). Хоч самі по собі вони не є правоохоронним органом, проте у питаннях доброчесності у системі правоохоронних органів є одним із механізмів забезпечення максимального її рівня» [3, с. 117]. У свою чергу суб'єктний склад забезпечення доброчесності в правоохоронних органах включає в себе широке коло різних суб'єктів: держава (в особі її органів), міждержавні об'єднання, міжнародні організації, судова система, прокуратура, правоохоронні органи та їх підрозділи, спеціальні суб'єкти по боротьбі з корупцією, інститути громадянського суспільства тощо [3, с. 120].

Також варто зауважити, що С. Подоляк в контексті діяльності органів прокуратури наголошує, що відповідно до законодавства протидією корупції займаються усі органи державної влади в межах своїх відомств (тобто, внутрішні структури в межах органу державної влади, що слідкують за корупційними правопорушеннями), правоохоронні органи, перед якими стоїть завдання боротьби з корупцією в рамках загальної правоохоронної діяльності, спеціалізовані суб'єкти, які створені виключно для боротьби з корупцією [4, с. 64].

Таким чином, якщо розглядати основні суб'єкти забезпечення доброчесності в правоохоронних органах у відповідності до запропонованих класифікацій, варто виділити наступні: прокуратура; спеціалізована антикорупційна прокуратура (вважаємо, що дана інстанція заслуговує на окрему згадку в переліку суб'єктів); правоохоронні органи, що входять до структури Міністерства внутрішніх справ; Національне агентство з питань запобігання корупції; . Національне антикорупційне бюро України; Державне бюро розслідувань; Служба безпеки України.

Використані джерела:

1. Бігун В. С. Доброчесність як юридичний термін і сенс. Часопис Київського університету права. 2019. № 1. С. 25–29. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2019_1_5.
2. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD). За ред. В. Т. Бусел. К., Ірпінь. 2009. С. 1383
3. Писанець В.А. Адміністративно-правове забезпечення доброчесності

працівників правоохоронних органів України: дис. ... канд. юр. наук : 12.00.07. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 201 с.

4. Подоляка С. А. Особливості функціонування системи суб'єктів протидії корупції в органах прокуратури України. *Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка*. Серія: Право. 2018. Вип. 5. С. 63-67. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/snslnnp_2018_5_15.

5. Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення: затверджено рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 03.11.2016 № 143/зп-16 (у редакції рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України 13.02.2018 № 20/зп-18). URL: <https://vkksu.gov.ua/userfiles/doc/polozhennia.pdf>.

6. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

7. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

8. Серединський В.В. Адміністративно-правове регулювання кадрового забезпечення адміністративних судів в Україні: дис. канд. юрид. наук: 12.00.07. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро, 2020. 283.

Чоботько І.І.,

*викладач кафедри фізичного
виховання та тактико-спеціальної
підготовки*

*Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

ОБ'ЄКТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СИЛ ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ

Практика реагування на кризові ситуації визначає, що службово-бойова діяльність сил охорони правопорядку є видом правоохоронної діяльності та реалізується шляхом виконання правоохоронних завдань переважно через службову діяльність правоохоронними методами, а у разі загострення обстановки – також воєнними методами.

В умовах численних кризових ситуацій на території України особливого значення набуває Національна гвардія України, яка є військовим формуванням з правоохоронними функціями.

За загальноприйнятим визначенням, що склалося серед науковців сектору безпеки й оборони України, службово-бойовою діяльністю є сукупність охоронних, режимних, ізоляційнообмежувальних, захисних заходів та дій, які проводяться у мирний час в умовах виникнення кризових ситуацій та в особливий період з метою охорони об'єктів, громадського порядку та забезпечення громадської безпеки, законності та правопорядку, суверенітету і територіальної цілісності держави, а також її конституційного